

Κωνσταντίνος Λόλας

Στο άπειρο λοιπόν...

Λάθος συλλογισμός

Το άπειρο ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ!

Λάθος συλλογισμός

Το άπειρο ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ!

Ορισμός απείρου

Αν για κάθε $k\in\mathbb{R}$ μπορώ να βρώ $m\in \mathbf{A}$ ώστε m>k, τότε λέμε ότι το \mathbf{A} έχει οσοδήποτε μεγάλους αριθμούς.

Λάθος συλλογισμός

Το άπειρο ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ!

Ορισμός απείρου

Αν για κάθε $k\in\mathbb{R}$ μπορώ να βρώ $m\in \mathbf{A}$ ώστε m>k, τότε λέμε ότι το \mathbf{A} έχει οσοδήποτε μεγάλους αριθμούς.

άρα

Ορισμός μη πεπερασμένου ορίου

Έστω συνάρτηση $f: \mathbf{A} \to \mathbb{R}$. Αν για κάθε $k \in \mathbb{R}$ υπάρχει $x_0 \in \mathbf{A}$ ώστε για κάθε x σε κατάλληλη περιοχή γύρω από το x_0 να ισχύει f(x) > k

Λόλας

Ελληνικά!

Ορισμός μη πεπερασμένου ορίου

Έστω συνάρτηση $f: \mathbf{A} \to \mathbb{R}$. Θα λέμε ότι τείνει στο άπειρο αν μεγαλώνει συνεχώς όταν πλησιάζουμε στο x_0 . Τότε θα γράφουμε

$$\lim_{x \to x_0} f(x) = +\infty$$

Ελληνικά!

Ορισμός μη πεπερασμένου ορίου

Έστω συνάρτηση $f: \mathbf{A} \to \mathbb{R}$. Θα λέμε ότι τείνει στο άπειρο αν μεγαλώνει συνεχώς όταν πλησιάζουμε στο x_0 . Τότε θα γράφουμε

$$\lim_{x \to x_0} f(x) = +\infty$$

MONO EGW θα επιτρέπεται να γράφω σκέτο ∞ και θα εννοώ $+\infty$ και εννοείται επειδή ξεχνάω!

Λόλας

Το άλλο άπειρο?

Ορισμός μη πεπερασμένου ορίου

Έστω συνάρτηση $f: \mathbf{A} \to \mathbb{R}$. Θα λέμε ότι τείνει στο μείον άπειρο αν μικραίνει συνεχώς όταν πλησιάζουμε στο x_0 . Τότε θα γράφουμε

$$\lim_{x\to x_0}f(x)=-\infty$$

Το άλλο άπειρο?

Ορισμός μη πεπερασμένου ορίου

Έστω συνάρτηση $f: \mathbf{A} \to \mathbb{R}$. Θα λέμε ότι τείνει στο μείον άπειρο αν μικραίνει συνεχώς όταν πλησιάζουμε στο x_0 . Τότε θα γράφουμε

$$\lim_{x\to x_0}f(x)=-\infty$$

Αυτό δεν μπορώ να το παραβλέψω και αναγκαστικά το γράφω και εγώ!

Πάμε στα γνωστά

Συναρτήσεις που πηγαίνουν στο $+\infty$.

Πάμε στα γνωστά

Συναρτήσεις που πηγαίνουν στο $+\infty$. Πάμε...

Πάμε στα γνωστά

Συναρτήσεις που πηγαίνουν στο $+\infty$. Πάμε...

- \bigcirc $\frac{1}{x}$

- \bullet $\varepsilon \varphi(x)$

Το άπειρο δεν είναι παιχνίδι (part 1)

Γρίφος time!

- Υπάρχει ένα ξενοδοχείο με άπειρα δωμάτια.
- Έρχεται ένας ταλαιπωρημένος οδηπόρος και ζητάει δωμάτιο!!!!!
- Ο ξενοδόχος του λέει ότι όλα τα δωμάτια είναι κατελημένα και δεν έχει ελεύθερο.
- Επειδή ο οδηπόρος είστε εσείς και κάνετε μαθηματικά με τον Λόλα, του δίνετε την λύση και τελικά παίρνετε το δωμάτιο 4.
- Προτείνετε μία λύση

Λόλας Συναρτήσεις 7/36

Το άπειρο δεν είναι παιχνίδι (part 2)

Μπορώ πολύ εύκολα να αποδείξω ότι $1+2+3+4+\cdots=-\frac{1}{12}$

Σχεδόν τελειώσαμε

Και λίγα άγνωστα όρια

$$\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{x} = 1,$$

Σχεδόν τελειώσαμε

Και λίγα άγνωστα όρια

$$\bullet \lim_{x\to 0} \frac{\eta \mu x}{x} = 1,$$

Ti gínetai me th súndesh $\lim_{x\to x_0} f(g(x))$?

Ti gínetai me th súndesh $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

 $\mathbf{0}$ Θέτουμε u=g(x)

Τι γίνεται με τη σύνθεση $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

- Θέτουμε u = g(x)
- Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $u_0 = \lim_{x \to x_0} g(x)$

Τι γίνεται με τη σύνθεση $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

- **①** Θέτουμε u = g(x)
- ② Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $u_0 = \lim_{x \to x_0} g(x)$

Τι γίνεται με τη σύνθεση $\lim_{x \to x_0} f(g(x))$?

- **①** Θέτουμε u = g(x)
- ② Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $u_0 = \lim_{x \to x_0} g(x)$
- ③ Υπολογίζουμε (αν υπάρχει!) το $k = \lim_{u \to u_0} f(u)$

Τότε αν $g(x) \neq u_0$ κοντά στο x_0 , τότε προφανώς $\lim_{x \to x_0} f(g(x)) = k$

Λόλας Συναρτήσεις 10/36

Αν για τις συναρτήσεις f,g ισχύουν

$$\lim_{x\to 2} f(x) = 1 \text{ kal } \lim_{x\to 2} f(x) = 2$$

να υπολογίσετε το
$$\lim_{x\to 2}\left(3f(x)+f(x)\cdot g(x)\right)$$

$$\lim_{x \to 3} \frac{x^2 - 3x}{x^2 - 9}$$

- $\lim_{x \to 1} \frac{2x^3 2x}{2x^2 5x + 3}$

- $\lim_{x \to 3} \frac{x^2 3x}{x^2 9}$
- $\lim_{x \to 2} \frac{x^3 8}{x^3 7x + 6}$

- $\lim_{x \to 3} \frac{x^2 3x}{x^2 9}$
- $\lim_{x \to 1} \frac{2x^3 2x}{2x^2 5x + 3}$
- $\lim_{x \to 1} \left(\frac{x}{x-1} + \frac{x-2}{x^2 x} \right)$

$$\begin{array}{cc}
1 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
\end{array}$$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to -1} \frac{\sqrt{x+5}-2}{x^2+x}$

- $\begin{array}{ccc}
 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to -1} \frac{\sqrt{x+5}-2}{x^2+x}$
- $\lim_{x \to 1} \frac{\sqrt{x^2 + 3} 3x + 1}{x^2 1}$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 4} \frac{x-4}{\sqrt{x}-2}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to -1} \frac{\sqrt{x+5}-2}{x^2+x}$
- $\lim_{x \to 1} \frac{\sqrt{x^2 + 3} 3x + 1}{x^2 1}$
- $4 \lim_{x \to 1} \frac{2\sqrt{2x-1} \sqrt{x+3}}{\sqrt{x} 1}$

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)= egin{cases} x-2, & 0< x \leq 1 \\ 3x-4, & 1< x < 2. \ \mathrm{Na} \ \mathrm{βρείτε} \ \mathrm{(av)} \\ 2x-1, & x>2 \end{cases}$$

υπάρχουν) τα όρια:

$$\lim_{x \to 3} f(x)$$

14/36

Λόλας Συναρτήσεις

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)= egin{cases} x-2, & 0< x \leq 1 \\ 3x-4, & 1< x < 2 \text{. Nα βρείτε (av } \\ 2x-1, & x>2 \end{cases}$$

υπάρχουν) τα όρια:

14/36

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)= egin{cases} x-2, & 0< x \leq 1 \\ 3x-4, & 1< x < 2 \text{. Nα βρείτε (av } \\ 2x-1, & x>2 \end{cases}$$

υπάρχουν) τα όρια:

Έστω η συνάρτηση
$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2-x-2}{2x-4}, & x \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$$

Έστω η συνάρτηση
$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2-x-2}{2x-4}, & x \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$$

- ② Να βρείτε το a ώστε $\lim_{x\to 2} f(x) = f(2)$

Έστω η συνάρτηση
$$f(x)=egin{cases} \alpha\sigma v\nu x+\eta\mu x-\beta,&x<0\\ \alpha\sqrt{x+1}+2\beta,&x\geq 0 \end{cases}$$
. Να βρείτε τα α και $\beta\in\mathbb{R}$ ώστε $\lim_{x\to 0}f(x)=1$

16/36

Λόλας Συναρτήσεις

Να βρείτε αν υπάρχουν τα όρια:

$$1 \lim_{x \to 2} \frac{|x^3 - x - 1| - |x - 7|}{x^2 - 4}$$

Να βρείτε αν υπάρχουν τα όρια:

$$\lim_{x \to 2} \frac{|x^3 - x - 1| - |x - 7|}{x^2 - 4}$$

$$\lim_{x \to 2} \frac{|x^2 - 4| - x + 2}{x^2 - 2x}$$

Έστω $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, για την οποία:

① Αν ισχύει $3x-2-x^2 \leq f(x) \leq x^2-x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} f(x)$

Έστω $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, για την οποία:

- ① Αν ισχύει $3x-2-x^2 \leq f(x) \leq x^2-x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} f(x)$
- ② Αν ισχύει $|f(x)-2| \leq x^2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 0} f(x)$

Έστω $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μια συνάρτηση, για την οποία:

- ① Αν ισχύει $3x-2-x^2 \leq f(x) \leq x^2-x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} f(x)$
- ② Αν ισχύει $|f(x)-2| \leq x^2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να βρείτε το $\lim_{x \to 0} f(x)$
- ③ Αν ισχύει $f(\mathbb{R})=(0,1)$, να βρείτε το $\lim_{x\to 0}\left(x^2f(x)\right)$

Λόλας Συναρτήσεις

Να βρείτε το $\lim_{x\to 0} \frac{f(x)}{x}$, όταν ισχύει:

$$2x - 3x^2 \le f(x) \le x^4 + 2x$$

Να βρείτε το $\lim_{x\to 0} x\sigma v \nu \frac{1}{x}$

$$2 \lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x - 1}{x} - \varepsilon \varphi x$$

- $1 \lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{x} + \sigma v \nu x^2$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{x} \varepsilon \varphi x$
- $\lim_{x \to 0} \left(x \eta \mu \frac{1}{x} + \frac{\eta \mu^2 x}{x^2} \right)$

- $\mathbf{1} \lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{x} + \sigma v \nu x^2$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{x} \varepsilon \varphi x$
- $\begin{array}{ll}
 3 & \lim_{x \to 0} \left(x \eta \mu \frac{1}{x} + \frac{\eta \mu^2 x}{x^2} \right) \\
 4 & \lim_{x \to 0} \frac{1 \sigma v \nu^2 x}{x}
 \end{array}$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x\to 0} \frac{x}{\eta \mu x}$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\eta \mu x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\varepsilon \varphi x}{x}$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\eta \mu x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\varepsilon \varphi x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{\eta \mu x}$

- $\begin{array}{cc}
 1 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\eta \mu x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\varepsilon \varphi x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu x 1}{\eta \mu x}$
- $\lim_{x \to 0} \left(\eta \mu x \cdot \eta \mu \frac{1}{x} \right)$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x \to 0} \frac{x + \eta \mu x}{x}$

$$\begin{array}{cc}
\mathbf{1} & \lim_{x \to 0} \frac{x + \eta \mu x}{x}
\end{array}$$

$$\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu(\pi - x)}{x^2 + x}$$

- $\lim_{x \to 0} \frac{x + \eta \mu x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu(\pi x)}{x^2 + x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x + 3x}{2x \eta \mu x}$

- $\lim_{x \to 0} \frac{x + \eta \mu x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu(\pi x)}{x^2 + x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu^2 x}{\sqrt{x^2 + 1} 1}$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x\to 0} \frac{\eta\mu_{5x}}{x}$

- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu 3x 1}{x}$

- $\begin{array}{cc}
 \mathbf{1} & \lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu 5x}{x}
 \end{array}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu 3x 1}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{\pi x}$

- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu 5x}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\sigma v \nu 3x 1}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x}{\pi x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{\eta \mu x^2}{\eta \mu 3x}$

$$\lim_{x \to 0} \frac{\sqrt{x-1} + \sqrt[3]{x-1} - 2}{x-2}$$

Αν
$$\lim_{x \to 1} f(x) = 0$$
, να βρείτε το $\lim_{x \to 1} \frac{f(x) - 2\eta \mu f(x)}{f(x) + 1 - \sigma \upsilon \nu f(x)}$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x\to 0} \frac{f(x)-1}{x}=2$.

Nα βρείτε τα όρια:
$$f(5x)=1$$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x \to 0} \frac{f(x)-1}{x} = 2$.

Να βρείτε τα όρια:

- $\mathbf{1} \quad \lim_{x \to 0} \frac{f(5x) 1}{x}$
- $\lim_{x \to 0} \frac{f(3x) f(2x)}{x}$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{h\to 0}rac{f(1+h)-1}{h}=2.$ Να βρείτε τα όρια:

 $1 \lim_{h \to 0} \frac{f(1-2h)-1}{h}$

Έστω $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{h\to 0}rac{f(1+h)-1}{h}=2.$ Να βρείτε τα όρια:

- $1 \lim_{h \to 0} \frac{f(1-2h)-1}{h}$
- $2 \lim_{h \to 0} \frac{f(1+2h)-f(1-h)}{h}$

$$ext{Aν} \lim_{x o 1} rac{f(x) - 3}{x - 1} = 2$$
, να βρείτε το $\lim_{x o 1} rac{f(x^2 - x + 1) - 3}{x - 1}$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση. Να βρείτε το $\lim_{x \to x_0} f(x)$ όταν:

$$\label{eq:limits} \text{ } \lim_{x \to x_0} \left(f(x) - x^2 + 3x \right) = 3 \text{ } \text{kal } x_0 = 2$$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση. Να βρείτε το $\lim_{x \to x_0} f(x)$ όταν:

- $\label{eq:limits} \text{ } \lim_{x \to x_0} \left(f(x) x^2 + 3x \right) = 3 \text{ } \text{kal } x_0 = 2$
- $2 \lim_{x \to x_0} \frac{f(x) 1}{x 2} = 3 \ \mathrm{kal} \ x_0 = 2$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση. Να βρείτε το $\lim_{x \to x_0} f(x)$ όταν:

- $\label{eq:continuous} \bigoplus_{x \to x_0} \left(f(x) x^2 + 3x \right) = 3 \; \mathrm{kal} \; x_0 = 2$
- $2 \lim_{x \to x_0} \frac{f(x) 1}{x 2} = 3 \ \mathrm{kal} \ x_0 = 2$

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x\to 0} \frac{f(x)}{x} = 1$.

Έστω $f:\mathbb{R} \to \mathbb{R}$ μία συνάρτηση για την οποία ισχύει $\lim_{x \to 0} \frac{f(x)}{x} = 1$.

- ② Να βρείτε το $\lim_{x\to 0} \frac{f^2(x) + x f(x) + x \eta \mu x}{f^2(x) + x^2 + \eta \mu^2 x}$

Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

$$f(x) = \frac{1}{\eta \mu^2 x - x^2}$$

Να λύσετε την εξίσωση
$$|\eta \mu x| = |\pi - x|$$

1 Να λύσετε την εξίσωση $\eta \mu(x^2+x)-x^2=x$

- 1 Να λύσετε την εξίσωση $\eta \mu(x^2+x)-x^2=x$
- $m{2}$ Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=2x+3rac{\eta\mu x}{x}$. Να αποδείξετε ότι

$$2x-3 < f(x) < 2x+3$$
 για κάθε $x \neq 0$

Να υπολογίσετε τα όρια

 $\lim_{x \to 0} \frac{x}{\sqrt[3]{x}}$

- $\begin{array}{ccc}
 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\sqrt[3]{x}}
 \end{array}$
- $\begin{array}{ccc}
 & \lim_{x \to 0} \frac{x}{\sqrt[3]{x^2}}
 \end{array}$

Στο moodle θα βρείτε τις ασκήσεις που πρέπει να κάνετε, όπως και αυτή τη παρουσίαση